

გრივები

ფანი
103.
იანვარი 1931

N 2

ს. ნადარეიშვილი

35 რ. ს. ს.
ბავალხო ვაჭარო ქობ
კომისარიაძე

სამართლებელს
წიგნი კალაშნიკ
12" / 1931

J. Nadar
31

მეგობრული უარუები

(საბჭოთა არჩევნების გას.)

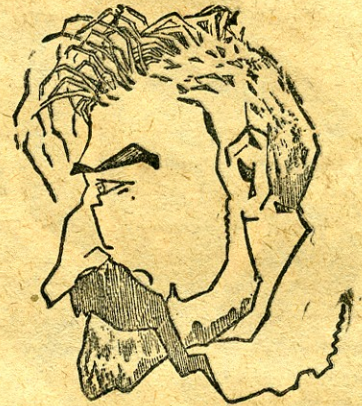
კომუნისტური
საბჭოთა
ნაბ. დონ. № 1

ამხ. შ. მახარაძე

ამხ. მ. ცხაკაია

ამხ. ს. თოდრა

ნიანგის არჩევა

(ანგარიშის მაგიერ)

გუშინ, დილის 10 საათზე ჩვენი რედაქციის დიდ დარბაზში გაიხსნა სრულიად საქართველოს ნიანგორების კონფერენცია, რომელსაც დაესწრო ტფილისის მოსახლეობა ქოლიანად და ინგლისის, ამერიკის, საფრანგეთის, იტალიის, პოლონეთის და სხვა მრავალ უცხო სახელმწიფოების ელჩები.

კონფერენცია გახსნა ამხ. ნიანგმა, რომლის გამოჩენამ უსაზღვრო აღტაცება გამოიწვია, როგორც ნიანგორების, ისე დამსწრეთა უმრავლესობაში, რაც შეეხება უცხო სახელმწიფოების წარმომადგენლებს და დამსწრეთა იმ ნაწილს, რომლებიც ადრე თუ გვიან ნიანგის საკბილონი გახდებიან, მათ ლაჩვარავით მოხვდა გულში ნიანგის დანახვა. ალბად ეს ყო მიზეზი, რომ კონფერენციაზე ნიანგის გამოჩენის დროს „უბედურ შემთხვევებს“ ქონდა ადგილი.

გამოირკვა, რომ შიშის გამო დამბლა დაცემულთა, გულგახეთქილთა და სევდის ქარით (ისტერიკით) დაავადებულთა რიცხვი აღემატება რამდენიმე ათი ათასს.

საერთაშორისო პოლიტიკური ვითარების შესახებ ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა ამხანაგი ნიანგი, რომელმაც მოკლედ და მკაფიოდ დაგვისურათა საერთაშორისო კაპიტალისტური კრიზისი და მისგან გამოწვეული კლასიური ბრძოლის გამწვავება.

მოხსენების გამო მიღებულ რეზოლიუციის თანახმად საჭიროდ იქნა ცნობილი ახლო მომავალში ნიანგორების საერთაშორისო კონგრესის მოწვევა. ამის შემდეგ საბჭოთა არჩევნების შესახებ საინტერესო მოხსენება გააკეთა ამხ. ს. თ-იამ.

— მე და ამხანაგი ნიანგი საქართველოში მოგზაუ-

რობიდან ეხლახან დავბრუნდით, — დაიწყო მან, — აუარებელი მასალები დავაგროვეთ ადგილებზე საბჭოთა აღმშენებლობის შესახებ. ჩვენ შევხვდით სოფლის საბჭოების იშვიათ თავმჯდომარეებს, რომლებსაც გამოუგონიათ ამომრჩეველთა წინაშე ანგარიშის ჩაბარების ახალი ფორმები. მაგალითისათვის მოვიყვან ასეთ ფაქტს:

— ჩვენ დავესწართ სოფელ არუშავეთის საბჭოში არჩევნების კრებას, რომელზედაც მოხსენება გააკეთა სოფლის საბჭოს მუშაობის შესახებ მისმა თავმჯდომარემ იაკინთე კმაყოფილადემ:

„ამხანაგებო! დაიწყო მან, — ხომ გავგონიათ: — გრძელი სიტყვა მოკლეთ ითქმისო, — განა თქვენ არ იცით რას ვაკეთებდი? განა მე არ ვიცი, თქვენ რა მონაწილეობას იღებდით ამ საქმეში? მაშ, თუ ასეა, თქვენც „სუ“ და მეც „სუ“. ჩვენ ერთმანეთს კარგათ ვიცნობთ. რაც მიმუშავია თქვენ იცით, რასაც ვიმუშავებ მომავალში დაინახეთ — დაათვა თავის სიტყვა იაკინთემ.

მომავალში მის საბჭოში მუშაობას ვერავინ დაინახავს, რადგან ის „კინწის კვრით“ გამოაგდეს საბჭოდან. — დაასრულა ს. თ-იამ თავისი მოხსენება.

ამხანაგ ნიანგისა და ს. თ-იას მოხსენებების შემდეგ მიღებული იქნა შესაფერი რეზოლიუციები.

მესამე საკითხი შეეხებოდა საბჭოში დელეგატების არჩევას. კონფერენციის მიერ საბჭოში ერთხმად არჩეულ იქნა ამხ. ნიანგი.

დასასრულ ნიანგისათვის მიღებულ იქნა შესაფერი ნაკაზი.

ლამის 4 საათზე კონფერენცია დაიხურა. **უშუშარა.**

რედაქციისაგან: კონფერენციის სტენოგრაფიული ანგარიში და ნაკაზი მოთავსებული იქნება შემდეგ ნომერში.

კოპა-კაპოპი

სოფელ სიხალთოულსა და ბერაყე-
ვას შუაზე ყოფდა პატარა დღე.

წინეთ ეს სოფლები შეერთებული
იყვნენ და ერთ თემს წარმოადგენდნენ
მაგრამ შემდეგ, ხელისუფლების მო-
სახლეობასთან მახლოვების მიზნით,
ორათ იქნენ გაყოფილი და ვალმა-გა-
მოღმა დაარსდნენ ორი სოფლის საბ-
ჭოები.

სიხალთოულის სოფლის საბჭოს
თავმჯდომარეთ არჩეული იყო ილი-
კო მშვიდლობაძე; ბერაყევას საბჭოს
თავმჯდომარეთ კი ანდრო უშვერიძე.

ილიკო მშვიდლობაძე, თითქმის თა-
ვისი გვარის გასამართლებლათ, მარ-
თლაც მშვიდობიანი და უწყინარი
კაცი იყო. ის არავის უკმეხათ სიტყ-
ვას არ ეტყოდა. ყველას თავაზიანათ
ეპყრობოდა და სახეზე მუდამ ღი-
მილი ეკერა. ამიტომ ის ყველას უყ-
ვარდა და მასზე ძვირის თქმას ვე-
რავისგან გაიგონებდით.

ანდრო უშვერიძე, აგრეთვე თით-
ქმის თავისი გვარის გასამართლებ-
ლათ, ცოტა მოუსვენარი და უშვე-
რი ადამიანი იყო. ის არავის არ მო-
ერიდ ბოდა ზინცადამინც და პირში
მიახლიდა, თუ რამე სათქმელი ჰქო-
ნდა, რაც უსიამოვნო არ ყოფილი-
ყო ეს. ამიტომ ის მაინცდამაინც არ
ნოსწონდა ხალხს და მასზე ხშირათ
ბევრი ძვირის ლაპარაკსაც გაიგონე-
ბდით. თუმცა იმავე დროს ჰქვიან
ბიჭათაც სთვლიდნენ მას.

ეს ორი სხვა და სხვა ხასიათის
თავმჯდომარეები თავისებური მი-
დგომით შეუდგნენ სოფლის მართვა-
გამგეობის საქმეს.

ილიკო მშვიდლობაძე თითქმის
განუწყვეტლათ იმყოფებოდა საბ-
ჭოში და თავაზიანი ღიმილით ღე-
ბულობდა მთხოვნელებს და აკმა-
ყოფილებდა მათ: ვის სიღარიბის
მოწმობას მისცემდა, ვის შეღავათს
აძლევდა სხვა და სხვა ვალდებულე-
ბის მოხდის საქმეში, ვა გულდას-
მით უსმენდა ყოველნა. წილალო-
ბილას და შესაფერ დარიგებას აძ-
ლევდა საჭირობოროტო საკითხის შე-

სამსუბუქებლათ. ნაწყენათ არავის
გაუშვებდა შინ.

ანდრო უშვერიძეს კი იშვიათათ
ნახავდა კაცი საბჭოში: ის მუდამ
სოფელში იყო მოდებული და ყველ-
გან ვაისმოდა მისი ქაქანი.

იქ გაფუჭებულ გზას ნახავდა
და ამის გამო ერთ აშბავს დაუთენე-
ბდა იმ უბნის საბჭოს დეპუტატს, —
თუ რატომ ვერ მოახერხა მან მისი
გაკეთება ადგილობრივი ძალების
საშველებით; იქ ღელეზე ბოგირს
ვერ ნახავდა გაკეთებულს, — აგრე-
თვე საყვედურით აავსებდა იმ უბ-
ნის დეპუტატს და მცხოვრებლებ-
საც. სკოლის ფანჯრებს თუ შეამჩ-
ნევდა ჩამტვრეულს, ან ეზოს მოპა-
რტახებულს, — სკოლის გამგეობას
და მასწავლებლებსაც შავდღეს დაა-
თენებდა, — რა უნდა ასწავლოთ
თქვენ ხალხს, როდესაც თქვენვე
ეზოსთვის და შენობისთვის ვერ მო-
გივლიათო. ერთი სიტყვით, ის მუ-
დამ იმის მეცადინეობაში იყო, სად
რა აღმოეჩინა გასაკეთებელი სოფე-

ლში და ვისმესთვის მიენდო მისი
გაკეთება. გლუხკაცობას თავიც კი
ჰქონდათ მობეზრებულთა უშვერიძე-
საგან ამდენი საქმიანობით.

დადგა საბჭოების გადარჩევის
ანგარიშ ჩასაბარებელი კამპანიის
დრო. ზამთრის ცუდი დარები იდ-
გენ. უგზო-უხბილობის გამო სოფელ
სიხალთოულის საერთო კრებას ცო-
ტა ხალხი დაესწრო. ვინც დაესწრო,
იმთაც ჩქარა დასტოვეს კრება, რა-
დგან სკოლის შენობა, სადაც კრება
იქნებოდა, გაუთბობელთა და ფანჯ-
რებ ჩამტვრეული იყო და ყველას
სიცივისაგან აიანკალიებდათ.

ილიკო მშვიდლობაძე დიდხანს ლა-
პარაკობდა საბჭოთა ხელისუფლების
დიდ უპირატესობებზე სხვა ხელისუ-
ფლებებთან შედარებით, ის მეტად
მობედნილათ ლაპარაკობდა, მაგრამ
დამსწრეთა ყურადღება მაინც ვერ
მიიპყრო მთლიანათ. კამათს ადგილი
არ ჰქონია. კრება ადრე დაიშალა

სოფელ ბერაყევას საერთო კრება-
ზე აუარებული ხალხი მოაწყდა, მი-
უხედავათ ცუდი დარისა. სკოლის
ერთმა დარბაზმა რომ ვერ დაიტია
ხალხი, საჭირო შეიქნა სახელდახე-
ლოთ შუა კედლის გამოღება, — მეო-
რე დარბაზთან შესაერთებლათ.

ანდრო უშვერიძემ თავის სიტყვა-
ში მოკლეთ შეეხერო იმ მიღწევებს,
რაც გაკეთებულყო სოფელში საა-
ნგარიშო წელს, და უფრო ვრცლათ
გააშუქა ის საკითხები, რაც უნდა
ახლად არჩეულ საბჭოს გაეკეთებია
მომავალში.

მოსხენების გარშემო მზურვალე
კამათი გაიმართა და კრება მხოლოთ
გვიან საღამოს დაიშალა.

ახლად არჩეულმა სოფ. სიხალთო-
ულის საბჭომ ილიკო მშვიდლობაძე
გააშავა და მის მაგიერ სხვა თავმჯ-
დომარე აირჩია.

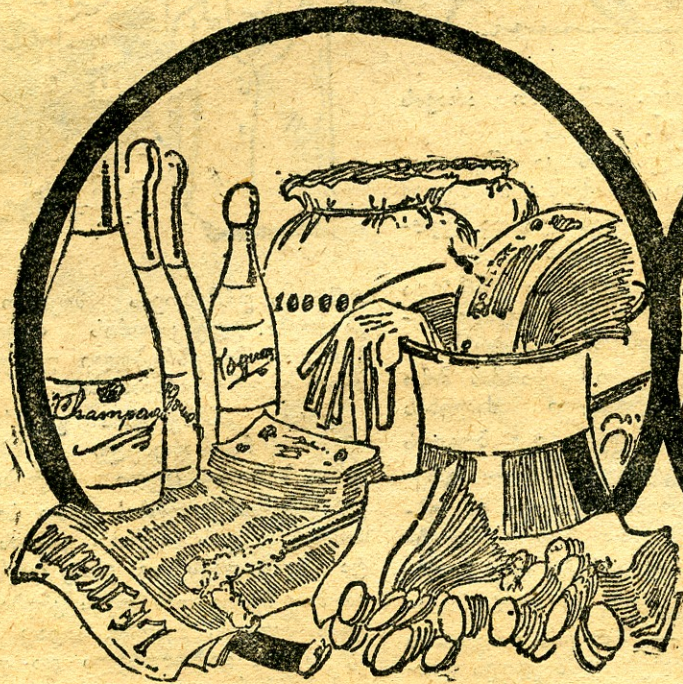
სოფ. ბერაყევას ახალმა საბჭომ კი
ერთმხად გადარჩია ანდრო უშვერი-
ძე.

მეტათ უკვირდა ილიკო მშვიდო-
ბაძეს ხალხის ასეთი უმადორობა...

„არჩევნები“ ტყეში

ტაშის ქურდი: — რონული მოვჭრა
ამ ხეებში?

უცხოეთში

ჩვენი

ახალ საზოგადოებას

ვერ ვდგები, მუზაც მოვიდა,
აღარ ეტევა ჩარჩოში.
სალამი ვინც კი გავიდა
ახალ არჩეულ საბჭოში.

საქმე ბევრია. ხუთწლიან
გეგმას ოთხ წელში ვატარებთ;
კულაკს და ჩარჩებს გზას ვუჭრავთ,
მათ არსად არ გავატარებთ.

სოფლის შენება, ტემპების
აწევა შრომის წესია;
კავის და თოხის გამოცვლა
მანქანით უკეთესია.

წყალზე ვადება ხიდისა,
რაც ბევრ ალაგას აკლია;
გამოვასწოროთ შეცდომა
და სადაც იყოს ნაკლია.

გავუხსნათ სკოლა ბატარებს,
მივცეთ რვეული, მეღანი;
საყოველთაო სწავლაში
ვატაროთ სოფლად ყველანი.

არის მთავარი მიზანი,
კოლექტივების შენება;
გყავდეთ ტრაქტორი მოვლილი
ჩვენი მიწებების მშენება.

მეც თქვენთან ვარ, ჩემს კალამს
ზღვა მელნით სავესეც ვერ მოღლის,
იმსახურებდეს ყოველ დროს
თქვენ ძმა ამხანაგ ძნელ ოღლის.

ს. ძნელიძე

ნ ი კ ო რ ა — ნ ი კ ო ლ ა

არჩევნების კამპანია რომ გახურდა, რო-
გორც ამ წამთარში ანთებული ბუხარი,
ოჩნეთის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე,
ნიკოლა უჭნარაძეც გამოვიდა განვლილ ჰუ-
შობათა შესახებ საანგარიშო მოხსენებით.

— მართლაც რომ მხოლოდ მოხსენებულ-
ია ამხ. ნიკოს მოხსენებაში მუშაობა, რო-
მელიც ფაქტიურად არც კი წარმოებულა.

გესლანად შენიშნა უფერული მოხსენე-
ბის უფერულად ჩაბუღებულების შემდეგ,
სოფლის ყოფილმა მოჯამაგირემ—ვანუამ.

— ეჰ, შეილო სიანა, ე მოხსენებაც კა-
რგი რამე არის. მოხსენება და განსენება
თუ ყოფილიყო იმ თავიდანვე, კიდევ არა-
ფერი გიფიქრებოდა, სოფელი ამ ერთ წელიწად-
ზე მეტს ასე ტყუილ-უბრალოდ არ დაჰკარ-
გავდა.

მიიმედ წამოილაპარაკა დათიამ სო-
ფლის გამოცდილმა, ბეითმა საშუალო
გლეხმა, რომელიც ოდნემე აქტივისტად
იფიქროდა, ხოლო ნიკოლას თავმჯდომარე-
ობის დროს კი იმდენად ჩამორჩა ამ საქ-
მეს, რომ სრულიად დავიწყდა, თუ ის სა-
ბჭოს წევრი იყო და ახლა, ნიკოლასთან ერ-
თად, პასუხი უნდა ეყო, განვლილი მოქმე-
დების, უკეთ— უმოქმედობის გამო.

კამათში გამოსული გლეხები სიცილითა
და დაცინვით იხსენიებდნენ საბჭოს განვლილ
მუშაობას.

— ამხ. ნიკოლას კამპანიები სულ გამოე-
პარათ—ამბობდა ერთი.

— ე რომელ კამპანიებზე ლაპარაკობ —
შენიშნა მის მეორედ გამოსულმა: სოფლად
რაც კამპანია კი მოხდა ამ წელიწად ნახე-
ვარში, ამხ. ნიკა სულ ყველგან თავმჯდომარე-
ობად იყო...

— ესე იგი, შენა გინდა სიტყვა: თამადათ,
არა?!

— მაშ, აბა?!

— აბა და ახალდაბა, ჩვენ პოლიტიკურ
თუ ეკონომიურ, გინდ კულტურულ კამპა-
ნიებზე მოჯამაგირებო: აი, თვისის კამპანია
რომია, გინდ მოსავლის შეკრების, წერა-

კითხვის უცოდინარობის მოსპობის, გინდ
საყოველთაო სწავლების თუ სხვა.

— ე, შეილოსა, საყოველთაოდ რომ შეი-
წნას ე სწავლა და ყველამ რომ თამადათა
შე-სწავლოს, ამხ. ნიკა გინდა აწვიოს შემე-
დევ ე კამპანიებში?!

— საოცარია კაცია, მარტია, მარტივით
იცვლება ხოლმე: ხან სულ სდუმს, მაგრამ,
თუ სიტყვა, ისეთ რამეს ეტყვის, რომ უძვე-
ლად გაგაცინებს ხოლმე—შენიშნა ამანდ
გაბრუებ, რომელიც სულ კრიკაში ედგა აი-
კოლა—თავმჯდომარეს.

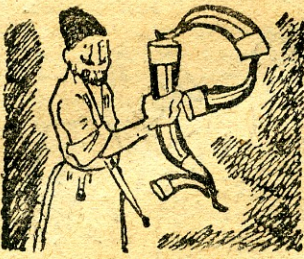
— შენა, გაბრუა—წამოიწყა ისევ მარ-
ტია: თუ ნიკოლასავით არ გავაბრუებს ეს
მეღწევა, თავმჯდომარეობა არ ავცდებია, აი!
ნიკოლასზე კი რაღა გვეთქმის, ნათქვამია უკ-
ვე: „კამეჩი მყავდა ნიკორა, სძოვდა და არა
იყო რა“. ასეთია სწორედ ჩვენი ნიკოლა: მავსა
ძოვდა ძოვდა ძალიანა სძოვდა, კამპანიებ-
სა და სხვა საკბილ-მაკბილოს არაფერს აკლ-
დებოდა სოფლად, —ჯამაგირს თავის დრო-
ში სთობდა, ერთი სიტყვით, სწორედ
იმ ნიკორა კამეჩსა ძალიანა ჰგვანებია, რომ
სძოვდა, ხოლო გაწევა კი არა იცოდა.

— მხოლოდ ერთის განსხვავებით, ესრო-
ლა უცბათ მწარე შენიშვნა დათა—აკტივის-
ტმა: იმ ნიკორა კამეჩსა ერთი სიტყვით მა-
ინც ჰქონია უბღღუე, ხოლო ჩვენი ნიკოლა
კი თავიდან ბოლომდე სულ შევია.

— შევია და შეგვიც ჩავუჩხრალოთ —
მოკვეთილად მოიჭრა სიტყვა ვანიკამ.

შეკებები ხალხი აიშალ-დაიშალა და
უფერული კრებაც ამით დასრულდა. დარჩა
მხოლოდ სამუშაო მოგონება რა ცხვირ-
ჩამოვადებული ნიკოლა-თავმჯდომარე, რო-
მლის მეტი სახელიც ამ დღიდან ნიკორა-
ნიკოლა გახლავთ და რომელიც დღე-ღამეზე
მოელის თავისი თავის გაბრუა-კოლექტივის-
ტით შეცვლას.

ეს დღეც ხომ შორს აღარ არის...
შანია.

ათა სოფელში ჩემი ზე-ზობელია.

წვერულვას რომ არ იღებავდეს, ალბად, დიდი ხნიდან ექნებოდა თმაში კალარა. ახლა კი ვაქცავით გამოიყურება.

დათა „არცა სთეს არცა მკის მაგრამ სოფელში

მაავეთ კარგად არავინ ცხოვროს: ყოველთვის კობტად, „საგარეოდ“ არის ჩაცმული. სოფელში მას არც ერთი წვეულება არ დააკლდება.

ზოგიერთ ასოებს ვერ ამბობს, მაგრამ ეს მას კიდევ შვენის ლაპარაკში.

— ნაკლი რომ კაცს შვენოდეს, დათას გარდა ხბვა არავინ იქნება! — იტყვიან ხოლმე სოფელში.

დათა წინედ მამასახლისადაც იყო. (მე მაშინ პატარა ბიჭი ვიყავი). მამასახლისობამ ის კიდევ უფრო შემოსა შარავანდელით.

მას შემდეგ ბევრი ამბები მოხდა, მაგრამ დათა ყოველვის დათად რჩებოდა და ყოველთვის კარგად ცხოვრობდა.

— რევოლიუტცია მოხდებოდა, მაშ რა ეგონათ ამ ურჯულოებს! — ამბობდა დათა, როცა თებერვლის რევოლიუტცია მოხდა და თვითმპყრობელობა დაემხო.

— ახია მათზე, ასე ეკადრებათ; რაფიწყდათ მშრომელთა ინტერესების დაცვა! — ამბობდა დათა, როცა საქართველოს გასაბჭოება მოხდა.

ამას წინედ წვეულებაში დათასთან მოვხდი.

ჩვენი აღმასკომის თავმჯდომარეც იქ იყო.

დათამ სადღეგრძელოს დროს ქებით ცამდე იიყვანა თავმჯდომარე:

— მაგითანა კაცი მეორე არ იქნება ჩვენში. (როგორც ვსთქვით დათა ზოგიერთ ასოებს ვერ გამოხსოვამდა, რაც ყველაზე უფრო სიმთვრალის დროს ეტყობოდა).

— ცვენი სოფელი სულ ააქავავა (ე. ი. აყვავა). მაი რო ა იყოს, რა გვეშველობოდა ა ვიცი! ისეთი კაცია, თვალში რო ჩავივარდეს, ხელს არ ამოისვამ!

— დათა, ეს ჩვენი თავმჯდომარე მართლა კაი კაცია, თუ ისე სუფრაზე აქებ? — შევეკითხე დათას.

— რაფა გეკადრება ნადილი ოქოა, ბაჯაო ოქო, უცემოთ არც ეთ ქეიფში არ წაფა; ქისთეა, ნადილი ქისთე, ნადილი ოქო, ბაჯალო ოქო; მაგას ვეაცვალე მე ქისეში.

— ამბობენ, თითქოს სახაზინო ფულებს ყლაპვას ჯშობაო? —

— სენი ა შიკვის! ცვენი ფუები ხომ ა არის! წამოს სხაეწიფო ფუი, მე რა მენალება, ისეთი კაი ბიჭია, რო სახაზინო ფუს ოხარ დაგახაჯავს; მაგას ვეაცვალე მე შიფათში.

— ქალები და ღვინო უყვარსო!

— კაცო, ვის ა უყვარს ქაი და ღვინო. ოქო ბიჭია, ოქო, ნადილი ოქო!

— რატომ არ შეაქებს! კული კულზე აქეთ გადაფსკვნილი. დათა ისე ხედნის ჩვენს თავმჯდომარეს, როგორც, როგორც სახედარს! — ამბობენ სოფლელები.

ჩვენს სოფელში უკვე დამთავრდა საბჭოთა არჩევნები. თავმჯდომარე („დათას თავმჯდომარე“) მოხსნეს და პასუხისგებაში მისცეს.

ამას წინად დათა შემხვდა და განგებ შევეკითხე ყოფილ თავმჯდომარეზე:

დათა, რა კაცი იყო, თუ იცი, ჩვენი აღმასკომის ყოფილი თავმჯდომარე?

— ამ ჩემს მაკრინეს სახლში სიტყვის თქმასაც არ ვანებებდი; აქ კი, უყურეთ, საბჭოს წევრად აირჩიეს!

— დაწყველოს ღმერთმა! ჯსინდისო, გაფუტებული, თავსლაფდასხმული, წამხთარი. რაფა, ფულები რომ შეუტყამია, რა ეგონა იმ პლურტს,სახელმწიფო ფული ხალხის ფული არ არის?! ციხეში უნდა დააღობო მაგისთანა კაცი. ისელი.

მოჯანაზიკამი მგალმამთ.

სილნაღის და გარე-კახეთის რაიონებში ასე ებრალებათ მოჯანაზიკამები, რომ საბჭოში იმეფიად ირჩევენ: აქაო და მოჯანაზიკამი ისედაც დატვირთულია ყანაში მუშაობით, რაღა საბჭოში სიარულით შეგეწუხოთო.

წინადალში კულაკები შეუდგნენ ქალაქის მკულატურის შეგროვებას და ალბათ ამ მიზნით მათ მკულატურაში შეიტანეს შავი სიები, რომლებიც ჩამოხიეს და შერახეს.

„უდანაშაულო“ მსხვერპლი

თელავის რაიონში „უდანაშაულო“ მსხვერპლს ჰქონდა ადგილი: მოსწესეს თანამდებობიდან: ქისტაურის საბჭოს თავრე ქოჩიშვილი, ნაფარეთლის—კავთელაშვილი. ამათ დაუმტყიცდათ, რომ ინტიმური კავშირი ჰქონდათ კულაკებთან, არ პეგრაფდნენ მათ, ძმა-სიკურად ხელს უწყვიდდნენ და საერთოდ მფარველობდნენ. რაღა უნდა ქნა კაცმა, ნება არ გაქვს, რომ პატროსან კულაკს დაუმეგობრდეს და გადასახდინდეს განათვისფლო, ან საბჭოში აირჩიოს. სხვათა შორის, უპრალო მიზეზით—მეჭრთამებო სთვის მოხსნის ყარაჯალელი მდივანი აშორავი.

შენგელიას კულაკები შემოკლდნენ

— რა კულაკები მოგსაოთ!—ფშენგელს ხელს ჯახსკარის (ხუცადი) საბჭოს თავრე შენგელია, —თავდაყირა რომ გადაბრუნონ ეს ქალაიდი, ერთ გახრკილ კულაკს ვერ იბოვი!

შენგელს ას მხედველობიდან გამოჩნა რაღა თაოიდი კულაკი და ამ „ამორჩენისთვის“ იგი გახრთაოთელეს თანამდებობიდან.

— რა საჭიოა, ბატოო, კალმეურნობა, —განაცხადა ზესტანფონში საანგარიშო კრებაზე მოქ. ნეს. იძის ქალმა, —მოვას ჯობია გზა დაუთმო მაგარ გლეხს.

„ოცდაერთი ჩემი“

— ჩემი ოცდაერთია! თერამეტში კარტს ველარ ვაყიდი! შაში ბეში კამათელი! ერთიკ იაქეს!—ასე ისინოდა ხულოს საჩაიდან სწორედ იმ დროს, როცა რაიონში ვაცხარუბული საარჩევნო კამპანია იყო.

საბოლოოდ გამოიჩვეა, რომ აღმსკობის თავრე აზ ბოლქვაე გვარაზნდ რამე-შობს ოცდაერთსაც და ნარდაც, ოლოდ ზოგიერთ უბრყვილოს ის უკვირს, რომ არჩევნების დროს თავმჯდომარემ სათამაშოდ როგორ მიიღია...

ჩალა—ისა—ბძმებს

ნაკიეთში (რბი) ერასტი და იოიდი ჩალა-ქებმა ჩალა გამოავლეს პირში: მათ სურდათ კულაკები და მათი დამქმნები გაეყვანათ საბჭოში, მაგრამ როგორც ვთქვევით, ასომრჩევლებმა ქალს ამოთელეს შემოსენებული კონა ჩალა.

წინასწარი გეგმა

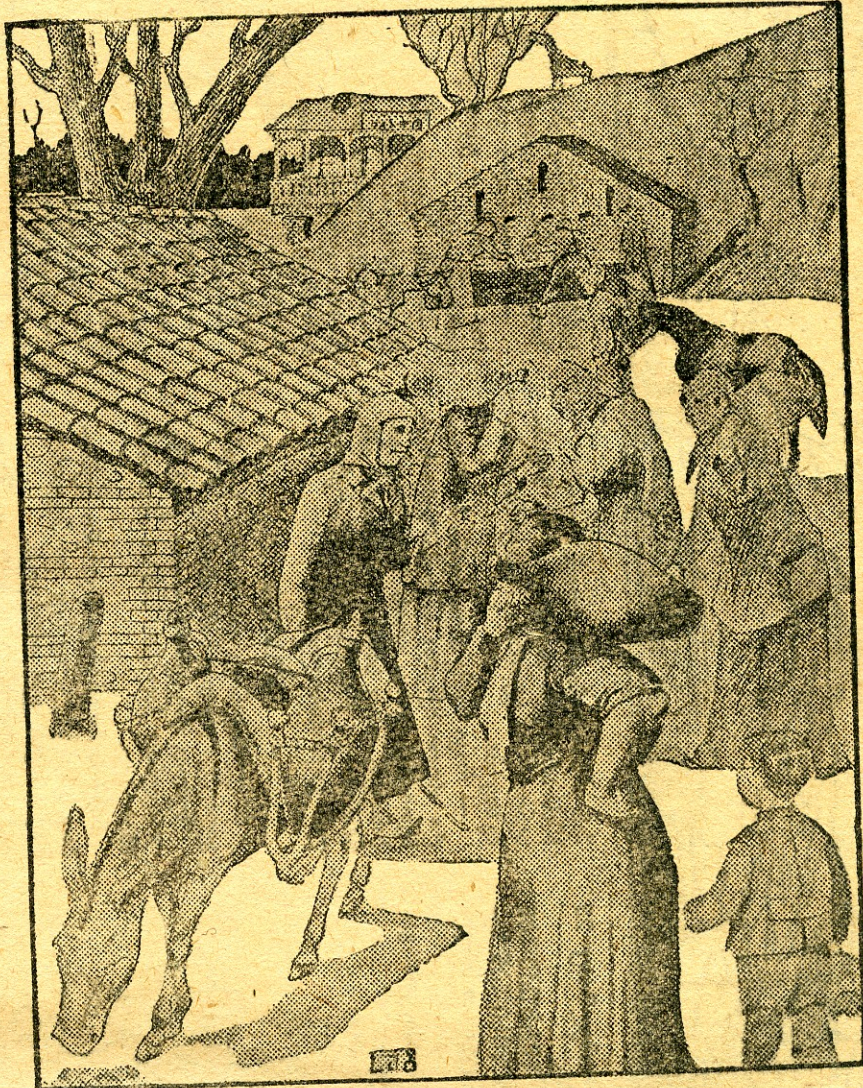
ფარცხანაყსანებში საანგარიშო კამპანიის გეგმა შეადგინეს 15 დეკემბერი, როცა უკნოდ დამთავრე ული იყო აღნიშნული კამპანია, რაც შეეხება საარჩევნო გეგმას. მას შეადგენენ არჩევნების დასრულების შემდეგ.

ორი კოლიუსი

— ვგრძნობ რაც სიძირდი და სოია გაქვე დაუსოვნებლოე ჩამპაროთ, თორემ მე თქვენი გიჩვენებთ სიისს. —ასე ემუთაფება ფარცხანაყსანების საბჭოს თავრე გოგილაშვილი ლარბ და საშუალო კლებებს.

— არა გენაცვათ, რა აჭიროა ბევრი იაბარაკი, თუ ვინაუეს სურს ისედაც მოიტანს სიმონდს, მე ვარც კულაკს ვერ დივკულაკ და ვერც შოქოიბოლს. —ასე შეჯავლოს ქვემო-ქალაიდი, საბჭოს თავრე კაპანაძე. წარბოიღინე ამხ. ნიანაო ორივი მოსხნეს.

„ნიანაზის“ ბრინადა:

— ისევ შენ, ჩვენო მართა, თუ მიხვდები ჩვენ გაჭირვებას და საბჭოში წულის გაყვანას მოითხოვ ჩვენს სოფელში.

წ ა ნ ა ს წ ა რ ი გ ა ნ ა კ ე მ ტ ი

დილობის სოფლის საბჭოს თავმჯდომარე ქეიფაშვილი 3 საათი იქნებოდა, რომ სახლში დაბრუნდა კამპანიიდან კარგათ შეზარხოშებული

პირველად ამ ვიწრო „პატივზე“ იხლო-მაციული მონსენება მოსპინეს. მისი მღრვანი თვეილ მამასახლისაძე გვერდით უჯვდა თავმჯდომარის და ორატორების სიტყვას „დაბ ჰატონო“ ს ძახილით ახოშებდა, როცა ხოტბას ასხამდნენ ყანების დაკლია. უკანასკნელი სიტყვა ერგო საბჭოს მდივანს, რომელმაც ძველებურად ხელში შეატრიალა ვეებერთელა ყახში, უღვამეში გადიგრიხა, ჩახხეღა და დაიწყო სადღებრძელო:

— აზნაგებო, ნება მიბოძეთ, თქვენმა მონა მოჩილმა უფრო მკაფიოდ ვაგმარტოთ თუ რა მიღწევაბი აქვს ჩვენ საბჭოს ისეთი თავმჯდომარის წყალობით, როგორიც არის ჩვენი ანტოშა. სოფლის ტირიტორია დღია, ძველია შევაპროთ ყოველი-კე ის, რაც ვაკეთებულა, მაგრამ რომ წაიკითხეთ ჩვენი მუშაობის შესახებ შედგენილი ანგარიში, გაკვირდებით, როდის ვაკეთეთ ამ კაცმა აზღინი საქმეო. ეს აზნაგებო, შედგეია იმისა, რომ აზნაგა

ანტუშა დღე და ღამ მუშაობდა. მან არ იცის დალილობა, ის პირად საქმეზე ოდა ნავადაც არ ფიქრობს. მაგრამ ყველა გრჩნობს ამას, ყველა აფასებს ასეთ მოღვაწეს?

— თა მე ამათ ვესურებ ჯანმრთელობას ჩვენს თავმჯდომარეს, მოძაეალ საბჭოში მეტი ენერჯია გამოჩინოს და ჩვენ, მცე თქვენი-თან ერთად, მხარში ამოუდგებით მას! — გადაპკრა ყანეი.

მხარულნი დაბრუნდნენ სახლში იმ იმედით, რომ საქმე გაჩარხული იყო: ხვალ არჩევნებზე მიტო ერთხმად იქნებოდა არჩეული თავმჯდომარე, ხოლო მის მდივანად კი ყოფილი მამასახლისაძე.

— დოლით მიტო კარებზე ბრახუნმა გამოაღვიძა.

— რაიკომი მიბარებს! — წაილულულა მან

რაიკომმა „ანტუშა“ სოფელში ათარ გაუშვა. არჩევნები მის დაუსურებლად მიხვდა, ახალ თავმჯდომარედ აირჩიოს უღარიბესი გლეხი, კალმეუბე.

კვიწარა.

როცა ახს. ნიანები სამუშაოდ ჩვენს ქვეყანაში მოვიდა; ბევრი ამბობდა: — ნიანები ჩვენში ვერაფერს გააკეთებს; ის ვერ შეეგუდება ჩვენს პიკებს. — ნიანები თბილ ქვეყნებში ცხოვრობს; ჩვენში კი სიცხევედ საგრძნობია; აქ ის ვერ გასძლებს.

ნიანები მოვიდა თუ არა, სასტიკი სიცივნეები დაიქირა.

— სულაც ამხანაგნი სიცივისაგან; ვერ დავტყა თავის აფრიკაში! წარმოიდგინეთ თქვენ, ასეთმა ხმებმა ზოგიერთი ჩვენი თანამშრომელი დაადიქრა:

— ვაი, თუ მართლაც, ნიანებმა ვერ აიტანოს აქაური ჰავა!

ბეგრამ ახს. ნიანებმა მოსვლის პირველ დღესვე გაფანტა მასზე გავრცელებული კოლოზები.

— ჩვენი ქუჩის მთელი ნომერი იქნება სპეციალური ნომერი საბჭოთა არჩევნებზე. საჭიროა ზოგიერთ კუთხეებში თანამშრომლების წასვლა და ალილოზირებად მდებარეობის შემოწმება. — გამოვიყენებ მან და თანამშრომელი მიავიღებ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში.

ახს. ნიანებმა თავისთვის აირჩია აფხაზეთი, ზემო-სვანეთი და გორის რაიონი.

გამოეწყო, რასაკვირველია, თბილად, აიკრა თავისი ბარბატიანი, წითელი ახს. ზმუჯი და გოგლა ვასა.

ახს. ნიანები გორში

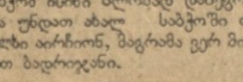
როცა მატარებელი გორში ჩავიდა, ახს. ნიანებს მოესურვა გორის დათვალიერება.

— ახს. ზმუჯი — მიიხრა მან, — ჩამოხტა აქ. შევიამოწმოთ აქაური მუშაობა და მთელი მატარებელს გაეყვით.

ჩამოხტით გორში და მიმინე შეუღლებით საბჭოთა არჩევნების შემოწმებას მასობრივ თემებში.

მეგვარის-ხმები

ჭერაში ახირებული დემონსტრაცია მოდიოდა და მოქმედდა პლაკატი; რომელზედაც ლოზუნგები სწერია:

გაგვიკვირდა. დემონსტრაცია კულაებისაგან შესდგა.

— რაშია საჭე? — ჰკითხა ნიანებმა ვახუშტი მიმივალ მურზე გოგებს — საჭე იმაშია, რომ კულაებმა არიან, საბჭომ ისინი ბოლომდე დაბეგრეს; ესაა უნდათ ახალ საბჭოში თავისი ხალხი აირჩიონ, მაგრამ ვერ მივართვით ბაღრაიანს.

შინდისი

ვიდაც მთავარი ტალახში გორავდა და ყვიროდა: — სამამ კოლექტივი არ დამშლდება, კრეპანზე არ წავალ!

გოგებმა ძლიერ ამოიყვანეს მთავარი და იცნეს — ყოფილი კოლექტივი, რომელიც კულაებს დიეთო, რომ არჩევნების დროს აფრ-ბაუჩი მოხდინა.

კულაები რას ავანებენ. ამ ჩვენს სოფელს შინდისსაო. კოლექტივი ვინც არ შევა, მას შევრცხვენინ სინდისაო.

სოფ. ძიწისი

დიფუკა ერთმა გლეხმა სიმღერა და ყველა მას აყვა.

ახალ კოლექტივზე, რომელშიაც 25 ოჯახი გაერთიანებულა. დავინახეთ სოფ. **მარშპიდან** ბაგრატი და სოფ. **შხვინისიდან** სეფილი მუშაობის (ცეცხი მოდიოდნენ) შარა-გზაზე.

შეხვედრისთანავე ერთმანეთს გადაეხვედნენ და მოულოცეს:

მევახშეთ ვართ... ჭირაზე ვამუშავებთ გლეხებსო. თავმჯდომარე თუ გვეყოფილხს, ვინ რას მოგვკამს ფეხებსო.

ხმის უფლება ჩვენაც გვაქვს, არ ვართ ჩვენ შავ სიაში. ვენაცვალე ჩვენს ბიჭებს ამჩრევე კომისიაში.

და ასევე განაგრძეს ცეცხით სიარული.

ვაიმოსთი

კრებას იმ დროს მოეწესწავით, როცა საბჭოს შეკითხვა მისცეს: — რა დახმარებას უწევდით ადგილობრივ კოლმეურნებს?

— იმ დახმარებას, რასაც ის ჩვენ გვიწოდებდა. „რა დახმარება უნდა გამოვიწვეოთ, როცა მისგან არავითარი პატივისცემა არ გვახსოვს?“

საბჭოც უნდა ასეთიო, უაფთხოვ კეთილიო. ახალ საბჭოს არჩევნებზე ყველაფერი სთქვითო.

უთხრა ახს. ნიანებმა კრებას და საჩქაროთ წამოვიდით, რადგან გორის საღურში ტელიისიდან მომავალი (მეორე) მატარებელი შემოვიდა.

ხმისაშორი

სანამ ორთქლმავალი წყალს მიიღებდა, ჩვენ წავედით მასობრივ სოფ. რაღინიოფში.

საბჭოს პრეზიდიუმის მდიანი უჯ და მაგის და აღმასკომის ბეჭედი ყოფ. ვაჭრის მიხედვით სერგო-ტინის სახის გამოყენების ცდილობდა.

— რას შერბი კაცო? — შეეკითხა ახს. ნიანები.

— ეს ჩვენი ძმავა, პირისზიარება. მშვენიერი ვაჭარი იყო, ხმა-ართიმულია. როგორც იქნა გაავადრინეთ კოლექტივში, მაგრამ ხმის დაბრუნება ჯერ-ჯერობით მაინც არ მოხერხდა. ესაა ზესტაფონის რაიონისკომის წინაშე ვმუშავდებოდით. აა, საარჩევნო კომისიის სხდომის ოქმი № 2; ენა ხოთ რა გამოვა.

ახს. ნიანებს უნდოდა რაღაც ეთქვა, მაგრამ მატარებელმა იკივდა და ჩვენც მოგვიტოვებდა საღურისაკენ.

— ამა, აწი როგორი იქნება ჩვენი მარშპიტი? — შეეკითხა ახს. ნიანებს.

— ლანჩუთში მინდა ვავიარო და შემდგე.

— ტყუილად გავილეთ. ლანჩუთის საარჩევნო კომისიას სინჯავს და ესაა ვერაღის ნახეთ! — გვითხრა ვიღაც ლანჩუთელმა თანამგზავმა. — მაშ ბაღდათში მაინც გავიარო!

ქის ამბარებლის ძლიერ გააბნის ართიმე. სხვებზე კი რა მოგახსენოთ! — გვითხრა იქაურმა თანამგზავრმა.

— რაკი საჭე ასეა, ჩვენი მარშპიტი ასეთი იქნება: სოხუმი-შემოსავნითი-ტელიისი, ერთს ზღვაშიც ვიბანავებ, ესეც საჭეა. — მიიხრა ახს. ნიანებმა და მოვეწოდეთ მატარებელიდან გადმოსასვლელიად.

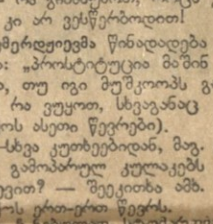
სოხუმი.

ჩასვლისთანავე ახს. ნიანები ზღვაში გადაეშვა და დიდხანს იბანავა.

შემდეგ წავედით საერთო კრებაზე, რომელსაც ქალაქის საბჭო ანგარიშს ახარებდა.

საბჭოს ზოგიერთი წევრები მუშებზე გადატყულოყენ და შეკითხვებზე მასებს ვერ აძლევდნენ.

— რატომ არ გვიბასუხებთ შეკითხვებზე? — შეეკითხა გულმოსული მუშა.

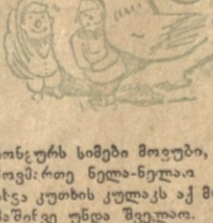

— რა გვიბასუხებთ, როცა კრებებსაც კი არ ვესწერბოდით!

სემრადივემა წინადადება შემოიტანა: „პროსტრუქცია მაშინ მოისპობა, თუ იგი მუშაკომის გადაეცემა“. რა ვუყოთ, სხვაგანაც არიან საბჭოს ასეთი წევრები.

— სხვა კუთხეებიდან, მაგ. ყუბანიდან გამოიარეთ კულაებს როგორ ექცევით? — შეეკითხა ახს. ნიანები საბჭოს ერთ-ერთ წევრს.

— ჩ. ნებულოდ. სტუპარიათიკარობას ჩვენ არსოდეს ვეშალდებთ. არ კრით მათგანისათვის ხმა არ ჩამოგვ; რომევი; პირიქით, ქველას ხელს ვუწყობთ და ვებმარბობთ.

ჩონგურის სიმები მოვუბო, ნოვარტე ნელა-ნელა. ა სხვა კუთხის კულაებს აქ მოსულხ მანვე უნდა შევალა.

უნდოდა საბჭოს წევრს კიდევ დიდხანს ემღერა, მაგრამ ნიანებმა დაქრა კული და ჩვენ თავი ამოგვავით.

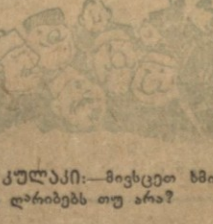
ვაიმო-სვანეთში

ჩვენ შესთხვებუ: — რატომ საარჩევნო კომისიაში არ შედევანათ და რინი და საშუალო გლეხობა? — ხელისუფლების ადგილობრივმა მესმურებმა გვიბასუხეს:

— არ გვინდოდა მათი შეწესება და მოცდნა.

— მაშ ვის იფალებდით ამ მუშაობის ჩატარებას?

— კულაებს, მესილებს და ასეთებს, მაგ. ბრზოს სასოფლო საარჩევნო კომისიაში ყოფილი ვაჭარიც შევიყვანეთ. ასე გვექმის ჩვენ ანტი-

—:—

საბჭოთა ელემენტების დაბეგრვა საზოგადოებრივი სამუშაოთი.

— შედგენილი ვაქეთ მავსიელთა სია თუ არა? — ეკითხება ახს. ნიანები ვარდალბაძეს.

— არ შეგვიდგენია, რადგან... (ვერადგურს ამბობს).

— ცეკვეშისის სუსტ მუშაობას (ნათი კერძოდ დროს 1—2 მანეთი ვირანქა) რატომ არ აქცევდით ყურადღებას? — ეკითხება ახს. ნიანები საბჭოს წევრს.

— ვის ეცალა მაგისათვის!

— სოფლის მეურნეობის?

— ვის ეცალა მაგისათვის!

— რატომ არ ებრძვით მეფასშეობას?

— ვის სცალია მაგისათვის!

— საყოველთაო სწავლა-განათლებას რატომ არ აქცევდით ყურადღებას?

— არ გვეცალა და მიტომ! განბრუნდა ახს. ნიანები და ლაბარაკი დაუწყო სასოფლო-სასაბჭოების თავმჯდომარეს:

— ვის ვაუნაწილეთ მიღებული 500 გუთანი?

— ვისაც ვუღო ჰქონდა და ნაღღზე ყიდვა შესძლო.

— მაშასადამე — კულაებს!

— ეს ჩვენ არ ვგვინება...

— რატომ არ ამთავრებთ ამ შენობებს, რომლებსაც ახს. ნიანები წლის წინდ დიფუკა? — შეეკითხა ახს. ნიანები მეორეს იქვე ყოფს.

— რა ვეანქარებს! ხუთწლის ბოლომდე მაინც კი მოვასწრებთ დამთავრებას.

ამ დროს სიმღერა მოგვეცნა:

სახვითა მოგვამაგრობახ ადვილად იტყვის ენაო. თემსაბჭომ უყურადღებოთ დაგვტოვა ყველა ჩვენაო...

— რამდენი იქნებოთ თქვენ? — შეეკითხა ახს. ნიანები მოუკამარეს.

— რა ვიცი, შენი ჭირიშე. საბჭოს ერთხელაც არ უწარმოებია ჩვენი აღრიცხვა, მე გორში ასზე მეტი მაინც ვიქნებო.

— მეგობრებო, საღამომდე წადით, თორემ ვგვარიდან ცენტრალე ისეთი ცუდი გზებია, რომ ზიდ რამიც კი ვერ გაივლის! — მოგვეცნა ხმა და მოვიხდეთ უკან.

— მაშ რას აკეთებდა თქვენი სოფლის საბჭო?

— რა ვიცი, რას აკეთებდა! ალბად მხაბითი ირობდა თავს!

გუშინ საღამოს ტელიისში დავბრუნდით.

წმუკი.

დ უ რ უ ლ ა

ეს ვარდენი კალანდაძე — გაქტილი მელა-ყელა მუშაკოაში აირჩიეს; გაიბერა — თვორც გულა.

სალამსაც კი არ ეადრულობს, მუშაკოში თავმჯდომარეობს, დიდკაცურად დაბრძანდება, თითქოს იყოს შენ და მთავარი.

პალტოები რაც მოვიდა თვისიანებს უფუქნა.

„ბრაგო“ ვარდენ კალანდაძე, „ვარდენუშვიკა“, „ბრაგო“, ვაშა! კირიქა

აღმასკომის
თავჯდომარე,
„ძმაო“, პეტრე
ხაშალია,
„დენოს დაღვე,—
წყალს არა სვამ“, —
ლენო —
შენი წამალია.

არჩევნებზე
რომ წახვედი
სოფელ ლილაძისეულ
შენ არჩევნებს
სხვა არჩიე,
სხვა დარდები
გქონდა გულში.

შენ ფიქრობდი:
„იმ სოფელში
მიტომ მივალ
მიტომ ვიქარ,
რომ იქ კულაკ
ტარისისთან
დაცამყარო
ქონდა „სმიჩკა“.
ეს უნდოდა

ტარისისაც, —
გაიხარა
გულით მანა, —
გოჭო,
ბატი,
ინდაური
შეგიწვა და
მოგიტანა.

ზედ ნუნუაც
დააყოლეთ,
კრახუნა და
ტუბილი ციცქა,
(ამისთანა
კულაკებთან
უარყავი, — მოდი,
„სმიჩკა“)

ესეც სიმღერა
შემოსდაზე:
„ტოლუბაშო,
ჩანჩალაო,
მასპინძელი
გულ უხვი გვყავს::
დვინო გვასვი
ჩქარ-ჩქარაო!“

დაღვე და დაღვე
გაიხარე —
გაახარე,
და „კოკობი“
შენი ტუჩი
სწვების ტურებს
დაახალე.

აჭიკიკდა
მასპინძელი,
ენა ტუბილად
პოქარგა
და მის მოერას
„ეშხანსა“
რაც თან მოშყვა
ვიციტ კარგათ...

პეტრე ფრთხილად
ფრთხილად პეტრე.
გაუფრთხილდი
პეტრე, შეჭიდს,
თორიმ ნიანგს
ჩამოიყვან
აგიტრელებს
ჩქარად ბიჭობს.

ნიანკორი

თავჯდომარის მოხსენება

(კულაჟის თაბი)

თავჯდომარე: — ამხანაგებო, ჩვენ გავაკეთეთ ყველაფერი, რაც საჭირო იყო. არ ჩვეის დღიდან ჩვენ არ გავჩერებ: ღვართ: დაწერეთ აუარებელი ოქმები და რეზოლუციები. როგორც ხედავთ ჩვენ ტყვილა არ ვყოფილვართ, თუ რაზე დაგვრჩა, მომავალში ვაგაკეთებთ...

1-ლი გლეხი: — ამხ. თავჯდომარე, გზები და ხიდი-ბოგირები რომ არ გავაკეთებთ. ამასე რას იტყვი.

თავ-რე: — დიხ, ამხანაგებო, მე დამეიწყდა, ხიდი-ბოგირების გაკეთება ვერ მოვასწარი... თუმცა ასეთები არც საჭრედის აღმასკომს ვაუკეთებია, მაგრამ არაფერია, მოვსწრებით ოთხწლედის ბოლომდე...

მე-2 გლეხი: — კულტმუშაობას თუ აწარმოებდით სოფლებში და რა გააკეთეთ ამ მხრივ?

თავ-რე: — ჰო, ესეც დამეიწყდა მეთქვა... ამ მხრივაც არაფერი გავაკეთებია, კომკავშირელი: — სოფ. ხუნჯულალურში

დღეა ეკლესია და წირვა-ლოცვა, იმ დროს, როცა ყველგან ეკლესიები კლუბებათ გადააკეთეს, სამკითხველოებს ყველგან ფულიანი ბოლოში ადევს. რაშია საქმე?

მე-3 გლეხი: — სანიტარულმა სექციამ რა გააკეთა ის რათ არ გვრთხარი, ამხანაგო?

თავ-რე: — მართალია ამხანაგებო, ამ მხრივაც არაფერი გავაკეთებია, მაგრამ არ გვეცალა, დრო არ გექონდა და...:

მე-4 გლეხი: — აღმშენებლობის რომ არაფერი ჩინს, რაშია საქმე?

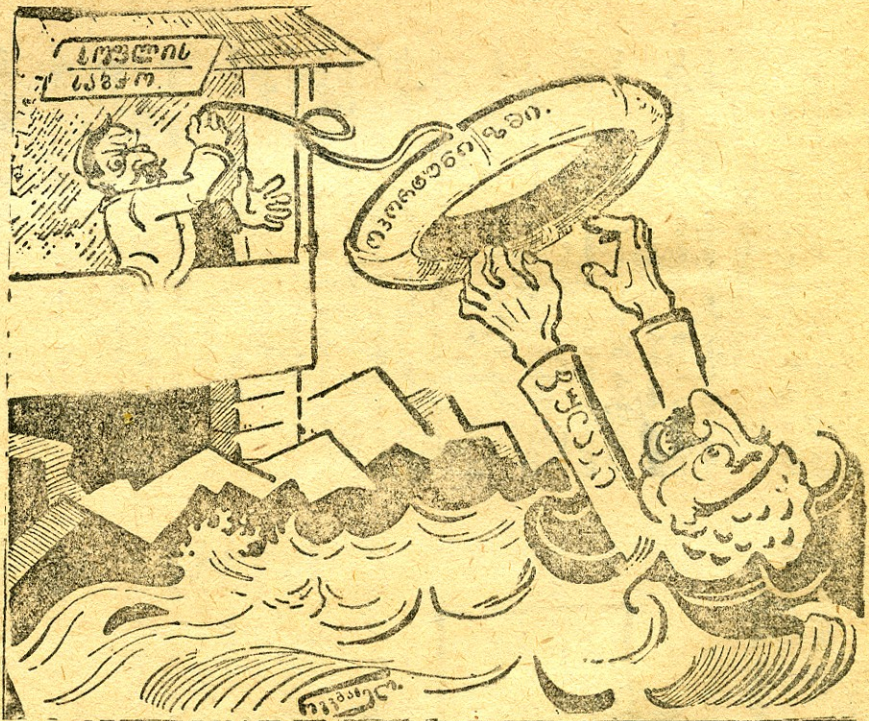
თავ-რე: — ესეც ნაკლია, ამხანაგებო...: მართალია ჩვენ ჯერ არაფერი აგვიშენებია, მაგრამ...:

მე-5 გლეხი: — აბა რა ოხრობას აკეთებდით ბიძია.

მე-6 გლეხი: — ქალებში არსიყოზდენ.

კულაკი და (გ)კოგტუნისტი

ნახ. თოიძის.

თავ-რე: — ცდებით, ამხანაგებო, ეს პრავაკაცია...: მე როგორ თუ.

გლეხი: — როგორ და ორ შაურად, არ მცლოდაო რომ იძახი, აბა რა ჯანდაბას აკეთებდი?

თავ-რე: — აბა, ამხანაგებო, დროა შევადასთ ნამუშევარი...:

მე-7 გლეხი: — არაფერი გიმუშავიათ და რა შეცდასათ.

გლეხები: სუსტია...: სუსტია, არაფერი გიკეთებიათ. სუსტია. სუსტი. (თავჯდომარე კოვბიდან იპარება: მდივანს თემსაბქოს მუშაობა „სუსტად“ შეაქვს ოქმში...)

ბრატუნა

ტექსტი: სეზიკრ-ბენ-შეიხის

მოგესალმები, ნიანგო,
შენი მოლაშქრე, დამკვრელი;
გაკვაჟდი ბრძოლის წყურვილით,
შენი კბილების მნახველი.
უამრავი მაქვს ამბავი
მოხახხენები, სათქმელი.
ხომ ხედავ, რამდენი არის.
ჩასაქოლავი, სამხული;
თითქოს მოყვრულად მოსული,
გულში კი მტრობის მნახველი

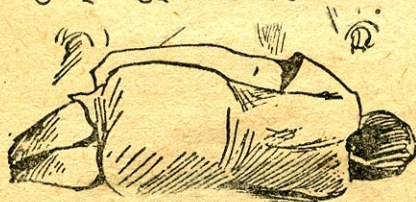
პირში შენი მზის მლოცველი,
პირს უკან — შენი მზრახველი.
ბიუროკრატი, ორპირი,
ბოროტი მიზნის მსახველი;
ზოგი ხებრე და ზარმაცი,
ზოგიც ხაზინის მცარცველი,
მათთან ბრძოლაში უშენოდ
ვერ მოვიპოვე სახელი.
მიშველის შენი ყუმბარა,
მტრის შემმუსვრელი, მნახველი.

ნახ. ქოქიაშვილის.

ვის სად დავესხათ, ჩვენ ვიცით,
მიგნებას არა უნდა რა...
ფოსტა-... ეგრავს რას ვერჩით,
იქაც ვისროლოთ ყუმბარა.
ალყაშემორტყმით ავილოთ
სატელეფონო სადგური,
(მისგან ხმის გასაგონებლად
ბევრი დრო რომ გვაქვს ნაცდური),
იქაც არიან საშენო
საკბილო „მარგალიტები“.
ზოგია ახლად მოსული,
ზოგიც კი — ძველი „გვრიტები“.

ლ. კაზარეანკო

ეს კაზარეანკო ლილია,
ქუჩაში მუდამ მცინარე.
სამსახურში კი ზარმაცი,
ზანტი და მუდამ მძინარე.

აბონემენტთან უბეში
უწმაწურ სიტყვით მკვივარე,
კომუტატორზე არ ვარგა,
ნიანგი, შენ მიიბარე.

ბ. ვაროსნიანცი

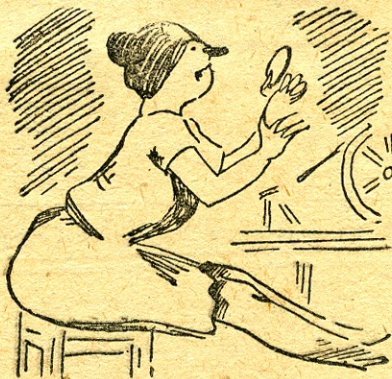
ბიუროკრატი შევემუსროთ,
ეს არის ჩვენი მიზანი.
ამიტომ ნიჩაფზე დავდლოთ
ჯერ ვაროსიანცი ტიგრანი.
სატელეფონო ქსელს რომ აქვს
მთავარი კანცელარია,—
იქ არის მთავარ მუჰხალტორად,
საქმე აწეწა, არია.
პასუხს რომ არვის აღირსებს.
მუდამ წარბშენახარია;
მისი ინტრიგის წყალობით,
რომ ვერვის გაუხარია.
ერთხელ მოხსნილიც ყოფილა,
ცრემლი უღვრია ცხარეა;

მაგრამ მმა-ბიჭის წყალობით
ესლაც იქვეა მჯდარია.
ტიგრანჯან! ნიანგი მოდის,
შენზედა განაცხარია;
აბა! აიკარ ბახანა,
შენით მონახე კარია.

ნ. ალენიკოვა

ამ მანდილოსანს რომ ხედავთ,—
ნინა ალენიკოვა!
პრანჭვით და გულის მოგებით
კარგი ადგილი იპოვა.

იმდენი კრასკა აცხია,
თითქმის სისხლი სდის ტუჩებში;
საყურეები ჰკილია
ლამის ჩაუდის უბეში.
მას აბარია „კლოფერი“,
არც იცის როგორ ბრუნდება;
დილიდან სახლში წასვლამდე
სარკეში ცქერას უნდება.

ს. ხორიაშვილი

ნიანგმა შემოგითვალა,
ხორიაშვილო სარაო,—
კომუტატორზე ჩიჩინი
გეტყობა შეგეზარაო.

ყოველთვის გვიან მოდიხარ,
დროს აცდენ წარა-მარაო;
თავისუფალი ბრძანდებით,
სახლში იჯექით, კმარაო.

ნ. კვიციანიძე

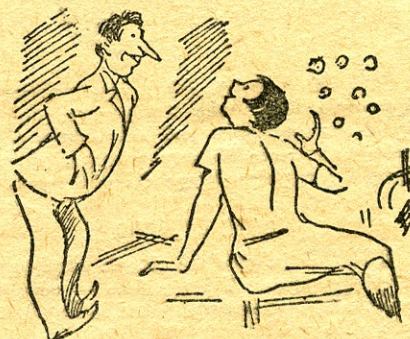
გთხოვთ გაიცნოთ ჩვენი ნინო,
ნინო გვარად კვიციანიძე.
(ჩვენ საერთოდ თავს ვიკავებთ
წლოვანობის გამხელაზე).

სარკე, პუდრი და კრასკები
სულ უწყვია მაგიდაზე,
აღმასკომს რომ უძახოდე,
შეგაერთებს მთაწმინდაზე.

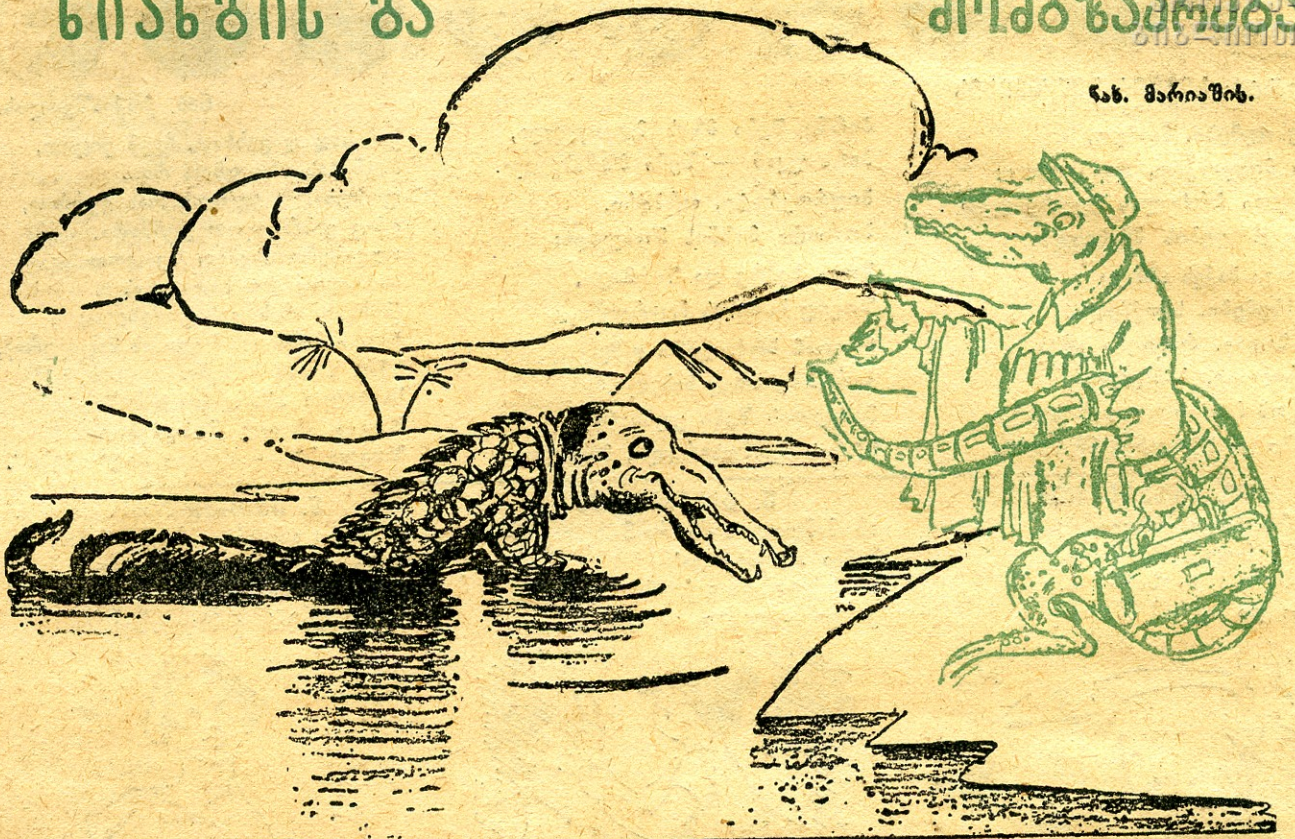
თ. ტატიშვილი

კერძო საუბრით გართული,
ეს თამარ ტატიშვილია.
აპარატს მისთვის იყენებს,
რომ ჰპოვოს ვაჟიშვილია;

გააბას მასთან ბაასი
ალურსიანი, ტკბილია;
ფრჩხილები ჰინკას მიუგავს,
შელებილ— შეთითხნილია...
გამოვებრძანოთ აქედან,
ვუჩვენოთ სხვა ადგილია.

ნახ. მარიაშის.

— აბა შენ იცი თუ არ დამივიწყებ და საკბილოს მეც გამინაწილებ, — ორივეს გვეუფა!

„მედღეველია“

ჯ.უმათი, ექვს იანვარს, ნათლილებას, სოფელმა მონათლა აღმასკომის თავმჯდომარე და დაარქვა მის „მედღეველია“.

შენიშვნა: ეს სიტყვა ახასიათებს თავმჯდომარეს, რომელიც გლეხებს საქმის ვაკეთების ყოველთვის ასე ჰპირდება:

— შეპოიარეთ დღეს ან ხვალ! — და თვითონ კი თითქმის არასოდეს არ არის აღმასკომში.

ცხვრის ქურაქვი

ქლორი

ო.ფეთი (სამტ. რ.) ადგილობრივმა მღვდელმა ანაფორაზე გადაიცივა ცხვრის ქურაქვი და საარჩევნო კომისიის სთხოვა ხმის დაბრუნება. ოინი არ გაუმართლდა; ცხვრის ქურაქვი გახვეული მგელი მაშინვე იცხეს.

კარგი სიზმარი

დუბაგუ (ოზურ. რ.) ახალმა თავმჯდომარემ წუხელის სიზმარი ნახა — თითქოს დაძებეს აკეთებდა სოფ. უჩხოზში ნატანების ნაპირების გასამაგრებლად.

სოფლებების სიზარულს საზღვარი არა აქვს::: თუ ეს სიზმარი ასდება.

იქიდანვე, დღევანდელ თავმჯდომარის ერთ-ერთი წინამორბედი ყოფილი თავმჯდომარე სკოლიდან თავის გამოყოფას ლაშობს და უკვე შეუდგა აგიტაცია - პროპაგანდას თავის სასარგებლოდ. კლაკებს კოლეგაობის დაშლას ჰპირდება.

დიდი მუშაობა

სოფ. ახალდაბა, როგორც თავმჯდომარის მოხსენებიდან გამოიკვია, აღმასკომს დიდი მუშაობა ჩატარებია თემში: სამკითხველო სამეგრ გადაუტან - გადმოუტანია მღვდლის სახლიდან, გაუტუმრებია კოოპერატივის წიგნაკები და საქონელს ნაცნობებს მიწერილობით აძლევდა და გაუხსნია წითელი სასადილო, სადაც შეესიელები აუყვანია ხელმძღვანელებად.

მიუხედავად ასეთი დიდი მუშაობისა, უკმაყოფილო სოფელმა გააშაფა ძველი საბჭო.

გურჯი

ჩვენი ახვავი

ქისტაური (თელავის რ.) წყლის გახაყვად მიღებისათვის შეგროვილ 1,500 მანეთიდან თავმჯდომარემ მხოლოდ 500 მანეთი დახარჯა „დღიურებში“.

უმუშევრობასთან ბრძოლის მიზნით თავმჯდომარემ შესცილის შვილი მარგალია მღივნად აიყვანა.

აუწილის სიმახინჯა

ნაფარაშული, (საკუთ. კორესა). როგორც აქ, ადგილობრივად, ისე სოფ. ზემოხოდანსა და ყარაჯალში აღმოაჩინეს ისეთი კულაკები, რომლებსაც მარჯვენა ხელზე ბად აქვთ თავიანთი სოფლის თემდამსკომის თავმჯდომარეები: დ. კაფთელიშვილი, ალ.

დიდმკლავი და მღივანი, ყოფ მკლა, აშირი აშირივი გიგანებით სახელდახელოდ შესარულებულ ნახატს,

ციტიაშვილი ილია, გაფორმების კვილია.

„ქარელის სადგურის უფროსი ილ. ცი-ტიაშვილი სისტემატურად ღოთობს, თვითნებობისა და ფულის გაფლანგვისა-თვის მოხსნეს სამსახურიდან.“

მუშკ. „დამკვერელი“

ილია ციტიაშვილი კაცი როდია პატარა, დიდხანს „იმეფა“ ქარელში დრო სულ ქვიფში ატარა. ჰყავდა მფარველი ბაბუა მით ჰქონდა დიდი გულია, არ აკლდა მოხრაკულები, „შემოქმედებდა“ ფულია მაგრამ არ შერჩა, გაუფეს, გაპანლურეს ილია. და დღეს მუშკორებს დაეძებს რომ „ტყვიით გაჰქარს კბილია“.

რიონის რიონი უნდა იქნას, იმ სოფილთ უნდა იქნას მფარველები.

„რიონის საოლქო მფარველი სამუშაოზე მრავალად მოიყარეს ყოფილია ვაჭრებმა და ანარქისტთა ელემენტებმა. მრავალი მათგანი სარგებლობს მუშაკომის თავ-რე მართლადის ოპორტუნისტული მოქმედებ-ბით და პარტიულებსა და კომკავშირე-ლებს ხელს უშლიან მუშაობაში.“

„მს. კავალერია“

გიგანტიური ნაბიჯით შენდება რიონისა, მაგრამ ეს უნდა ყოფილია საიდან შემოსისა? მართლად—მუშაკომი მათი ტალი და კეხია,— ნიანგმა უნდა უტყუროს როგორც რიგი და წესია.::

არ გავეთ „საკბილო“ კვილია?— დარჩებით განაწილებით!

„თელავის დამწვევ სალონის კბილის ექიმი ქალი დაწვევულ მუშებს ყურად-ღებას არ აქცევს და ოარი ისტუმრებს.“

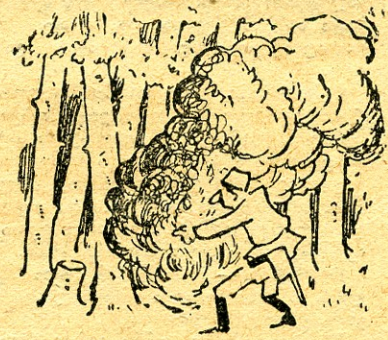
მუშკ. „მუშა“

სწორედ უკბილო ვაჭარი— კბილის ექიმი ქალია,— დაეძებს მუშტარს საკბილოს, სხვისთვის კი არა სცავია დაწვევულთათვის პასუხი მზადა აქვს „ხვალე, ხვალე“—ა.

უმე, გელიკოვო კავლო, შკვა რატომ ვერ იწვავს?

„პავლე ბელიკოვი, რომელიც ბანდიტუ-რი თარევისათვის მოხსნეს აჯამეთის სა-ტყეოდან დანიშნულ იქნა ბალდათის სა-ტყეოში, სადაც ის განაგრძობს ბანდი-ტურ მუშაობას.“

მუშკ. „მცველი“—ხ წერილიდან

იცნობდეთ პავლე ბელიკოვს მის ლოთი-ფოთურ ფანდითა,— ტყის მცველი იყო, აჯამეთის, ცოტა ქვე წაუბანდითა, ამისთვის ჯრილთა უბოძეს მას დიდი თანამდებობა. აქაც ატყავა გლეხები, წინ ვერვინ გადაეღობა, „ტყის მცველმა“ ტყე თვით გადახწვა,— ან კი რა გაემტყუნება?— სად წავა, თანვე გაჰყვება მის ბანდიტური ბუნება.

ხელში აქვს მუშაკრია, ჩინაზვი გაშვარია.

„ფერო-მარგანცის ქარხნის სამუშევ-რებზე მოკალათებულია დიკენის შვი-ლი სებისკვერამე, რომელიც სამუშაო დღეებში დაწვევულების ეტლით და-სეირრობს საქეიფოდ და მის მამილიე-ბელ მუშკორებს რევოლვერით დასდებს მოსაკლავად.“

ყოფილ დიკენის შვილია, გაზრდილი სებისკვერითა,— პარტკანდიდატი გავიხსნა— ის გაძვერ - გამოძვერითა,— ლოთობს და უდევრტრებებს ოპორტუნისტი ფერითა,— თუ კი შენიშნა მუშკორი— დასდევს მას რევოლვერითა.

ვირვინ აჯობებს პაპაშვილს ქახურ ნუნუსა ძალაპაპი.

სადგურის მორიგე პაპაშვილი ცნობილი ლოთი და ხულიგანია. პაპაშვილი თვით-ნებურად მუშაობს და ოხუნძულ ეკვრობა მგზავრებს.

მუშკ. „ბრიგადირი“

სადგურს უფროსობს კახეთში, სადაც რომ წინანდალია, რამდენი კვარტიც აივსო სუყველა ამან დალია, უხეში არის, თვითნება, თან ხულიგანი დილია,— ხამსახური და წესები ორივე ფეხებზე ჰქილია.

მ ო ხ ს ე ნ ე ბ ა ფ ა რ ც ხ ა ნ ა ყ ა ნ ე მ ვ ზ ე

ამს. ნიანგო. სწრაფად შეცვლდები თქვენს დაეალებათა შესრულებას. თემსაქოს თავ-მჯდომარე პ. გოგოლაშვილის გლეხობისა-დმი უხეში მოპყრობის შემოწმების მიზნით, მე გავეცანი გოგოლაშვილს ღარიბ გლეხის სახით. ჯერ სიტყვაც არ მქონდა თქმული, რომ მომხალა:

— რაცხა არაკის არ იყოს, სულელი ხოშ არ ხარ, ჩემო ბიძია. შენდონი მე 1903 წე-ლში გიცოდი. გოგოლაშვილს ყველასთან ასეთი „ტკბა-ლი“ მოპყრობა სცოდნია.

ამ დროს თავმჯდომარესთან შემოვიდენ სიმინდის დამზადებისა და საბჭოთა არჩევნე-ბის საქმეზე მომავარებოლი პასუხისმგებელი ამხანაგები. ერთი მათგანის შეკითხვაზე, თუ ვინ ბოძანდება თემსაქოს თავმჯდომარე, გოგოლაშვილიმა ტყვიისმფრეველივით მი-აყარა:

— რათ მჭირდებოთ აქ ამდენი აპეტუნო. — ამს. თავმჯდომარე, პარტიის დირექტ-რია უნდა შესრულოთ. სიმინდის დამზა-

დების ვადა უკვე გადის, პასუხი მოგეთხო-ვებათ.

— კულაკები ჩვენს ქვეყანაში არც ყო-ფილა და არც არის. რა უნდა მიქნან მეტა, ფარცხანაყანავში მე გადმომასახლეს და ეხ-ლა თუ ციმბირში ვამგზავნიან, არ მეშინია, იქაც ნაშუიდი ვარ.—უბასუხებს პ. გოგო-ლაშვილი, ამ გაცხოველებული საუბრებით ვისაბეებლე და თვალს გაიდავალე თავმ-ჯდომარის მაგიდაზე შემდეგ ციფრებს:

„მოცემული საკონტროლო ციფრებით, კულაკობიდან უნდა აკრეფილიყო 20 დეკე-მბრისათვის 464 ფუთი სიმინდი, დღეს 31 დეკემბერს აკრეფილია 90 ფუთი, კომპე-ურენობებიდან ასაკრეფია 1012 ფუთი, არც ერთი კაკალი სიმინდი არ გამოგვჭრათმეცია; თავისუფალ დამზადებიდან უნდა შემოსუ-ლიყო 7003 ფუთი, ავკრეფით 170 ფუთი, ღარიბ და საშუალო გლეხებს შევაწერეთ 3—5 ფუთა. შეიძლება ამათმა დაფაროს კულაკობის ნორმა.“

ამ დროს შემოიღეს კარები მარდალეი-

შვილის უბნის ღარიბ გლეხებმა და თავმჯ-დომარეს განუცხადეს:

— ამხანაგო, თქვენი საეჭვო კომუნისტი პოლიკარე ხარბადე აწიოკებს ღარიბებს. თვითონ მან გუშინ ქუთაისში სვეტულთან-ტებს უმარავი სიმინდი მიიყიდა და მთავრო-ბას არც ერთი კაკალი არ ჩააბარა. კომპე-რატვის ნიჭარმა ნაცვლიშვილმა და თქვენ-მა პოლიკარემ დაიტაცეს დუქნიდან დე-ფიცირისანი საქონელი“.

— რაცხა არაკის არ იყოს, ტყუილს ამ-ბობთ.—უბასუხა გოგოლაშვილმა.

ამ დროს შემოაქვე ქუთაისიდან გადმო-ცემული ტელეფონაგრაფი, რომელსაც კით-ხულობს მომავარებული ამხანაგი შეანგრა-ძე: „ოპორტუნისტი გოგოლაშვილი მოხსნი-ლია თემსაქოს თავმჯდომარეს თანამდებო-ბიდან“.

— კი, მარა, გოგოლაშვილის მარჯვენა ბე-ლი—პოლიკარე ხარბადე რატომ გამოი-ჩათ?—კითხულობენ გაკვირვებით ამხანა-გები.

ხლისტი.

სანდრო ფაშვიცი მეტად მოხერხებული და ენაწყლიანი კაცი იყო. სცხოვრობდა არხინადა. პური-ღვინო თავზე საყვრელი ჰქონდა. მის ოჯახში მუდამ ლხინი და ქვიფი იმართებოდა

— რა ბედნიერი კაცია ეს ჩვენი სანდრუა, — ამბობდა შურით მისი მახლობელი მეზობელი ყაიხარა.

— ნიკოლოზის დროს მამასახლისის ჯაჭვი ათ წელიწადს ეკიდა გულზე; მენშევიკების დროს, აბა, ვინ რას გაუბედავდა; კომუნისტებმა მიწები კი ჩამოართვეს, მარა მინც კარგად სცხოვრობს.

— აბა, რაღა გგონია, შენ, ბიძა! ეს ქვეყანა ვინც მოიხმარს; მიაია! — კიდევ უფრო ალოზინებდა ყაიხარას მეზობელი გლეხი გარსევია.

— არა, კაცო, მე ის მაკვირვებს, რომ დღემდე ვერაფერს გაიგო მისი ფლიტობა და ორიზობა. ის რა კაცია, ვინც ერთს ფიქრობს, ხოლო მეორეს ლაპარაკობს. შეუწონება ნამუსი ამისთანა კაცს! გახსოვს შარშან, საბჭოთა არჩევნების დროს როგორი ტაბილ-ტაბილი ატყევიბით მოგვნიბოდა: „მემბო და აზნაზაგებო! დაუჭიროთ შარი საბჭოთა ხელირუფლებას, გვერდით ამოუღებეთ კომუნისტურ პარტიას, ავირიხოთ საბჭოს თამაჯდომარეთ ისეთი კაცი, რომელიც აყაყავებს ჩვენს სოფელს: სკოლას ააშენებს, ხიდს და ზოგირებს შიკეთებს, გზებს გააფართოვებს, კოლექტივს დაარსებს! — და რა ვიცი კიდევ რა არ დაგვბირდა.

— გაკეთებას ვინ ჩივს, ნეტა არაფერი წახლანია, ვისი წყალობით არის, რომ ეს კულაკები ზურგზე წამოგაჯადნენ. ვისი მელობით მოხდა. რომ კულაკებს მარცვალი პური არ ჩამოხარებია მთავრობისათვის. ვინ დაშალა ჩვენი კოლექტივი მითხარა ერთი?! — ვიცი, ყველაფერი სანდრუას ბრალია.

— სანდრუას ბრალი კი არა, ჩვენი ბრალი უფროა. ბიძა! ახია ჩვენზე, რატომ ვირჩევთ ასეთ კაცს?!

— აბა, რა ვიცი, თავიდაცვე აქვს მაგ ობირს განთქმული სახელი ხალხში. ჩვეს სოფელში ვერ წარმოუღებენათ, თუ მაგაზე ჰქვიანი კაცი მთელ ღრიაზე მოიპოვება. გუშინ პავლიაძე კი მიიხარა: „ის, რომ უშკელი კაცი ყოფილიყო, ნიკოლოზის დროს ვინ მისცემდა მას მამასახლისობას“.

ასეთი მითქმა-მოთქმა იყო ერთი სოფლის საბჭოს, თავმჯდომარე სანდრო ფაშვიცის ვარემო. გასულ არჩევნებში გაძვრა ის საბჭოში. დღესაც არ იტებს გულს. მისი თანამომხმები ყოველნაირად ცდილობენ ეხლაც ვაყვანონ სანდრო საბჭოში. ისინი არაუშუენებენ სოფლის გლეხობას:

— დამიჯერეთ, მეზობლებო, რომ რაც უნდა ბევრი ვეძებოთ, სანდროუსთან უკეთეს თავმჯდომარეს ჩვენ ვერ ვიპოვიით!

— მართალია, მართალი! — ბანს აძლევენ მას ზოგიერთი გულუბრყვილო გლეხები.

თვითონ სანდრო ყლაპაძისაც არ აქვს გულზე ხელები დაკრული: ის აქიო-იქით მელასავით დამკრება, გუშინ, საღამოს მას დიდი წვეულება ჰქონდა. სადაც სანდრომ ისტორიული სიტყვა წარმოასიტყვა:

— საყვარელო მეგობრებო! ოღონდ ეხლა დამეხმარეთ, ოღონდ ეხლა ნუ შემარცხენთ, ოღონდ ეხლა დაიყვანეთ საბჭოში ჩემი მტრების გულის გასახეთქად, და შემდეგ თუ ვინც მოეკიდე ალარ დავეძებ: მი ფიცს ვდებ თქვენს წინაშე, რომ — სანამ მე საბჭოში ვიქნები, მდგრად დავიცავ თქვენსა და ჩვენს ინტერესებს!

სტუმრობმა სიტყვა მისცეს სანდრუას, რომ ეხლაც უსათაურო დაიყვანენ საბჭოში. ენახოთ რამდენად შესძობას ისინი დაბირების შესრულებას.

... კი თიმედოთ ვუტყვი ამ საბჭოში.

ტერენტი: — სენდობა, მამაო ნიკო. ნიკო: — ღმერთმა შეგინდოს, შევილო და უფლის ერთგულო მსახური.

ტერენტი: — რალა გვეშველება, მამაო ნიკო, დღეიდან რომ საბჭოში არც ერთი ჩვენი ნათესავი არ მოხდა და არც ჩვენი ღვთის მორწმუნენი?

ნიკო: — როგორ, ღმერთის გაწყრომა ხომ არა ჩვენს თავზე?!

ტერენტი: — ღმერთის გაწყრომაზე მეტია, შევილო ნიკო, ისეთი რწყული ვინმე იყო ჩემ სამრევლოში მომხარებელი, რომ სულ მუხრი ვაავლო ყველა ღვთის მორწმუნეებს და არც ერთი მათგანი არ მოახვედრა საბჭოს წევრად. მართა შეუბღული გასაბჭოების შემდეგ ყოველთვის საბჭოს წევრად ირჩეოდა, როგორც ქერიე, წელს კი იმ საკოდავს გაუღებს, რომ ჩვენი საეკლესიო საბჭოს წევრი იყო და ფიშტი გაუტყუეს.

ნიკო: — მამაო ტერენტი, მეც დავიღუპე; ორი გლეხი მეკადა ისეთი აქტიური, რომ მითელ მრევლს იერიხა. მხოლოდ ისინი იყო ეკლესიის დახურვის წინააღმდეგი საბჭოს სხდომების დროს. გასულ წელს მესამეთ მხედლა საბჭოს წევრად და ერთი მათგანი რალაც სექციის თუ სექტორის გამგეთაც იყო.

ჩემთან საეკლესიო თათბირზე უფრო სისტემატიურად ესწრებოდა, ვინც საბჭოს კრებებზე, მაგრამ წელს რალაც ჩემდა საუბედუროდ სოფელზე მოამატრეს მალარაელთა ბრიადა; რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა საბჭოს არჩევნებს და იგივე დსციპლინა გამოიჩინა რომ არც ერთი ჩემი აქტივი გლეხი არ აირჩია საბჭოში.

ტერენტი: — რალაც შენ დიდი შეცდომა გაკეთ, ჩადინილი, თორემ ყველა როგორ გაშვიდებოდნენ!

ნიკო: — მამაო, უნდა გამოგიტყუე ერთ შეცდომაში. ამ სამი თვის წინად ორი კომკავშირელი მოვიდა ჩემთან და შემთხვევს, რომ ჩვენ კულაკები ვართ და მიტომ ჩვეწერი კომკავშირში, რომ ვებებ შევ სის ავცდეთო.

ტერენტი: — მერე-და, დაუჯერე?

ნიკო: — არა, რაღა დაუჯერებდი, მარა მთელი კომკავშირის საიდუმლოება გადმომიშალეს, ვომიყვენ ყოლოდერს — თუ როგორ ლაპარაკობენ უჯრედის სხდომის დროს ეკლესიის და რელიგიის წინააღმდეგ. ისიც მითხრეს, რომ ორი კომკავშირელი როგორ გამოიჩინეს ჯგერის დაწერისათვის; კიდევ სხვა მრავალი.

ტერენტი: — მერე-და გამოუცხადე მათ ნდობა?

ნიკო: — როცა კომკავშირის საიდუმლოება მითხრეს, რატომ არ ღნდა გამომეცხადებია! ჩავწერე ღვთის მორწმუნეთა აქტივის სიაში, რადგან მხოლოდ ამ ორი ახალგაზრდის იმედი მქონდა და ვფიქრობდი — ესენი ყველა კომკავშირულს ჩემსკენ გადმოიყვანენ-თქვა.

მივეცი ერთ მათგანს გადასაწერად მორწმუნეთა აქტივის სია, მორკეს გადავაცარიე ის სია, რომლებმაც ამ მოკლე დროში მობანათვლიეს ბავში და ჩუმბათ გადამსწერიეს ჯგვარი.

თუმცე ამ ღვთისაგან ვაბრისებულბს სხვა ვაზრახვა ჰქონიათ. თურმე უჯრედიდან ჰქონდათ დავალება და ერთი თვის შიმდეგ ვნებდაე კომპერატირის წინ კელოს გახეთს; მოსულა მთელი ხალხი და კიბულობს ჩემი აქტივის სახელსა და გვარს გაზეთის ნოწინავეში სწერია: არც ერთი ქვემით ჩამოთვლილი პირი საბჭოს წევრითო...

ტერენტი: — შევილო ნიკო, წარლხდა მოსულა; მრველი დაგიღუპავს. შენზე გამწარალა კიბის და ზობოთის წმინდა ნიკოლოზის ხატები, წმინდაი დებერთო. წმინდაი ძლიერო, შიწისალე და აპატიე შეცდომანი თიისი და ვადა მივე მონანიბისა... შე საკოდავო, როგორ ენდევი მაგ ღმერთ გამწყურალებ?! ნიკო: — დავიღუპეთ, დავიღუპეთ. ჩვენი დამცველი საბჭოში ალარაგინ გავიდა და ჩვენ ეკლესიის დახურვა მოეღის.

საკაშუნა.

ნ ა კ ა ზ ი

ბათუმის ახალ საბჭოს

ბინების არის კრიზისი, და სახლებს უნდა აეგება, ზოგან ხილები არ ვარგა, და ახალს უნდა დავება. სიბინძურეში ვიხარჩობით, ქუჩებში ნეხვი გაროდება; მგონია უნდა ებასა უკვე ნიჩაბის მოდება. სკოლების ქელი არ ჰყოფნია მოსახლეობას ქალაქში. შენ გმართებს მეტი სიფიზილე ძველს თუ ეძინა გამაში. ანაბოების, შენც ხედავ, არ არის რიბევი საგნათ, დილას რომ ჩივში ჩაივრებოთ, ძლიერ ილირსებით საღამოს, ბაზ რი სულ არ გვიფარავა, ვიწრო და უწყინდლოა, რომ იფიქრებთ აბზეც ეტეც ძალიან მწყურია. კულუბებს. კინოებს, თეატრსაც ადევნო უნდა თვალთ; ახლებიც უნდა ააგო, ესეც ხომ შენი ვლია. გერაფერს გეტყვი ბალებზე, კარგია. არ გაქვს საძრახი; თუ უფრო გაალამხებ, გეტება წამოსახნი.

ველისციხე

ზამთრის მშვენიერი სუსხიანი ნაშუადღევის 12 საათი იწიბობდა, ბელურა ჩიტი შემოაქვდა რიყო უვარისი კულბის ფანჯარაში და სააშურათ ჰიკვიკობდა.

ამ დროს სოფლის საბჭოს თავმჯდომარე ჩხიციმ დაასრულა თავისი საანგარიშო მოსხენება და აღვიან გოგასაძემ დაიწყო კიკვიტი თაისი მუშაობის შესახებ

— ამხანაგებო, საბჭოს არჩევნები არის სოფლის მოხელეების ზიარება და აი ამ ზიარების ოროს მსურს ვაღიარო ზოგიერთი ჩემი ჩადენილი ცოდვები. რაც მე ამ რეკონსტრუქციას პერიოდში საგმიო საქმეების ჩამოღენია, იმს კაცის ენა ვერ იტყვის, დაიწყო თუ არა საარჩევნო კამპანიები, გიყვარდეს, კულაკებს დავუწყე თავზე ქონის წასმა. იმათაც გამომართეს სამაგიერო კამპანიები: ღვინო, პური და კეთილი გული მუდამ იყო...

ამხანაგებო, უცადო შევებლებავი წასულ „ტარტაროზი“-ს 43-ე ნომერში ჩემზე რომ რალაც ეწერა, ყურადღება არავის მიუტყვივია: ამხე მე დიდი მადლობელი ვარ.

ღრუჭლები ცას მოეფარენ. ოდნავ დაბინდა... ბელურა ჩიტმა გაათავა ჰიკვიკი და გაფრინდა. ამ დროს ივლიანებაც დაამთავრა თავისი ვრცელი მოხსენება. დაიხურა „გარბანდი“ და პირდაპირ სტუდს წითელ სასაიდუმლოსკენ გაეშურა კახულის გალამაკრად. „იბში“.

გლაშუნა

ს. კველი

წერილი უვილთან

გოდოლი

შვილო გოგო!
სექტემბერში იქნა გამოგზავნილი წერილი სწორედ გუშინ მოგვითხანა ფოშტის კაცმა.

შვილო, რომ იწერებო—სიღარიბის მოწმობა რიგზე არ გამოიგზავნო, რავე, მარტყოფის საბჭოში სიღარიბის მოწმობის აღება ასე ადვილი გგონია?

საბჭოს თავმჯდომარეს, ან მის მდივანს, ზაკონიანი ქაღალდიც რომ იყოს, ასე ადვილად მოაწერიებ ხელს. ახლოს არ მივიკარებ, თუ ერთი კარგით არ გამოაძღვ და არ გაძაოთვრე.

ჩვენი ივანიკეს ბიჭი ხომ იცი, რაგარი ხა-

თრი აქვს სოლოლაშვილს, დღე და ღამე ერთად იღრობიან ღვინოში,—მაგრამ, შენ არ ჰობიკვდე, ძროხის გაყიდვის მოწმობაზე არ დოურტყა პეჩატი, სანამ ორი დედალი და ნახევარი ვედო ღვინო არ შესასწლენ.

გეტყვები მოწმობა მალე გამოვიგზავნო. ამბობენ ახალი თავმჯდომარე უნდა ეიოჩონო. როგორც ყური მოგყარი ოპორტუნისტობას აბრალებენ სოლოლაშვილს, ოპორტუნისტობა კი არა, ჩემდა ეკითხათ, და მე ვიტყვი რაც არის მაგ ოხერ ტიელი, ღვინო არ გოუშვია და ქათამი შეუსასწლავე მარტყოფის თემში.

მამაშენი გო.—ი.

ზოგიერთ მუშაკობის სუსტი მუშაობით კულაკები ახერხებენ მოჯამაგირეების თავის მხარეზე გადაბირებას.

ნიკიფორა გაასკრეს

— დათიკო, ეგი ჩვენი მთავრობა ძალზე მოსაწონია, მოჯამაგირეებს დიდთ გეხმარებათ. მე რომ მთავრობის ერთგული ვარ, ამას დავამტკიცებ. კულაკს ტყვილა შექაბიან. დათიკო, ჩემი გოგო შენ უნდა მოგათხოვო. ქოიებასაც შენ მოგცემ, შოლოდ ვეცადოთ საბჭოში გავიდე. აი ამ კიქით ვაუმარჯოს, დათიკოს და ჩემს გოგო ივლიტას!—უთხრა კულაკმა თავის მოჯამაგირე დათიკოს და კახური გადაკოა.

— დათიკოს ენაცვალოს ჩემი ქალიშვილი—დაამატა კულაკის ცოლმა და მუთაქასეით დაგორდა ტახტზე.

დათიკო მაგრად შეექცა შემწვარ დედლებს, ღვინო გადაკრა და კულაკს არც ჰო, ეუბნებოდა, არც არას.

მეორე დღეს კულაკი ქიშკართან თავა დაშეშო ოპორტუნისტ ივანეს დამშვიდებულ ელაპარაკეოდა:

— გონი გავიდე საბჭოში, დათიკოს გუნს სპი დედალი ვახეთიქე და უარი არ უთქვამს, გოგოსაც კი დავპირდი ცოლად.

— რა ეშმაკი კაცი ხარ, ნიკიფორე! მეც ვეცდები, როგორც საბჭოში გავქვრე!—დაამატა ივანემ.

კერა დღე იყო, საბჭოს შენობაში თავი მოეყარათ გლეხებს და არჩევნებს შესდგომოდენ.

დაახსენეს საბჭოში გასაცვანი პირები.

— დამატება ხომ არავის სურს?—განაცხადა თავმჯდომარემ.

— დავანატოთ ნიკიფორე დიბაქე.—წამოიხსა ივანემ.

— დავანატოთ, კარგია.—წამოიხსენს მის დამქაშებმა.

— ვინ არის დიბაქის მოხრე?

— ამხანაგებო, მე მივიკირს ივანეს ასეთი საქციელი, თუმცაღა რა გასაკვირია, როცა ის ოპორტუნისტი. ნიკიფორე კულაკია, ის ჩვენი მტერია, რამდენიმე დღეა ის მართალია გამოიცვალა, დატყა, წინეთ თუ მცემდა, მაწვალებდა, ახლა მეც კი დამბატრია, ვარიები მაქაბა, კახურით გამოიძახინდა მაგრამ ეს იმითომ, რომ მას საბჭოში გაძრომა უნდა. ვერ მოგვაცულებს, ვერა!—დაათავა მოჯამაგირე დათიკომ.

— მართალია, მართალი!—იბევირა ხალხმა და ჩვენს ნიკიფორეს პანდური ამოკრეს.

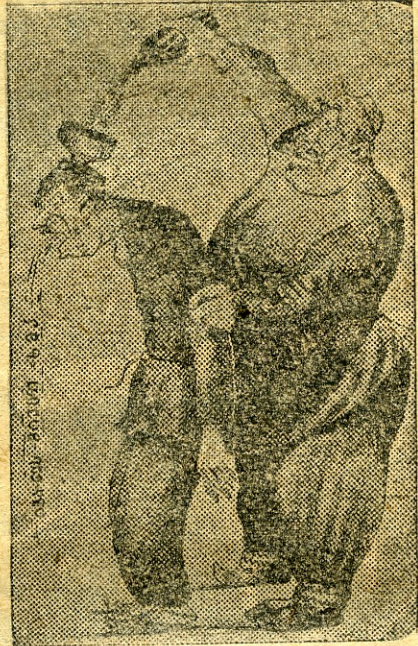
ნიკიფორემ ერთი დაბლვერილი, უჯიშო მოხვერივით შეხედა დათიკოს და დაეშვა გაყინულ თოვლიან დაღმართზე, მას ღია იმდენად ამძიმებდა, რომ ფეხს ვერ იმაგრებდა და კვახივით მიგორავდა დაღმართზე.

— ხედავ, როგორ მიგორავს ნიკიფორე!

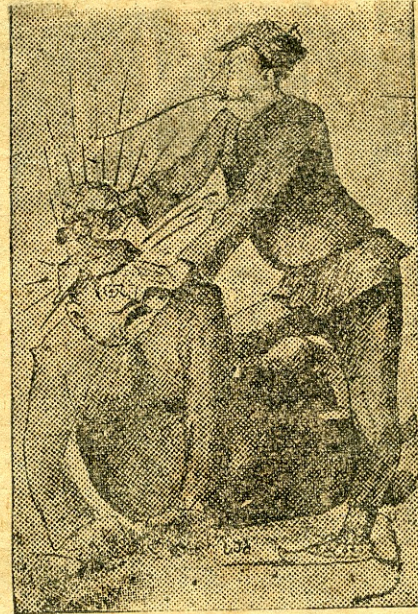
— ალბად ფეხსაცმელის „ეკონომიას“ აკეთებს!—ხუმრობდენ გლეხები.

— დათიკომ ყელი გამოიჭრა, წინააღმდეგი წავიდა. მე მინდოდა მისი მოტყუება და ახლა კი მე გამაბითურა. ვაი, რა ვარიებო, რა ცინცხალი და ღვინო დავეღუბე!—დათივით მიბურდუნებდა ნიკიფორე.

ივანიკა.

ასეც ხდება მაგრამ...

...ასეც ხდება

საშეს (ქვაბლა-ნაბელღავი, ჩოხატურის აღნასკომის მუშაობის უარყოფითად ახართებთ და სწერთ:

ჩვენი სოფლის აღმასკომი კულს აქანებს, ხელს-არაო. თავმჯდომარე (და მდივანიც) თემში უქმად დამჯდარაო.

ამ მდგომარეობის გამოსასწორებლად არ არის საჭირო წინაგის მანდ ჩამოსვლა, ეინაი-დან უქვე იწყება საბჭოთა არჩევნები.

შოტას (მარტვილი) საბჭოს თავმჯდომარე კუტუბიძე დროს ქიფსა და სიმღერაში ატარებდა:

ის საბჭოთა არჩევნებს ძალზე ცუდად აბაოებს. სიმღერას და ქიფში თავს არავის ადარებს.

აკალეთ გედს სიმღერის დასრულება.

მ-ორს (ჯუშათი) გვეწერო, რომ აღმასკომის თავმჯდომარე ყურადღებას არ აქცევს დაუთავრებელ სახალხო სხლს, სკოლას და სათემო ეზოს:

ვიცი მაინც გამომცვლიან, არჩევენ ვილაც სხვასო, და ჩემს შემდეგ ყველაფერი წაუღია, დეე, ზღვასო.

ასე ამბობდა საფრანგეთის მეფე ლიუდოვიკ მე-14-ეც, ვინ იცია, ეგებ ლიუდოვიკის სული თქვენს თავმჯდომარეში მოთავსდა პირველის გარდაცვალების შემდეგ.

უღაბსკომლს (ხოქიორა, ამბროლ, რ.) აღმასკომის თავმჯდომარეზე გვეწერო, რომ:

მას ქორწილში უყვარს სროლა, ქელღნში კი არის მთვრალი; ღვინოს ყლაპავს დღე ყანწებით, ჩვენს სოფელს კი არ აქვს წყალი.

კაცი ასეთ დიდ საქმეებში ყოფილა გართული და, ცხადია, არ ეცლებოდა ისეთ უმნიშვნელო საქმეებისათვის, როგორიც არის, მაგ. სოფელში წყლის გაყვანა, მომავალი საბჭო, ალბად, დასვენებს დალილ თავმჯდომარეს.

გ-ს-ს (მარტყოფი) გვეწერო, რომ ადგილობრივ აღმასკომის თავმჯდომარეზე, რომელაც ანუამდ არაადგილობრივად ზის, არ იცია, რაშია საქმე?

არ ვყოფილვარ ხალხთან ცული გულითა, ვქეიფობდი კულაკების ფულითა,

და გაკვირებული ამბობსო: — რატომ უნდა იყოს ეს (ე. ი. კულაკების ფულითი ქეიფი) ჩვენი პარტიისათვის მიუღებელი?—ოი!

ეს ამბავი რომ არ იცის და უკვირს, ალბად ამიტომაც მიუბარებიათ იგი „სკოლაში“, სადაც გაერკვევა. ამ „გოუგებრობაში“!

კულდაქს (აქვე) ეს ლეჟი რომ მაშინ მიგეძღვნა: მისთვის, როცა ის ქალაქის საბჭოს წევრად აირიეს, უმჯობესი იქნებოდა. ესლა მისთვის უქვე გვიანია, მაგრამ საბჭოს ახალ წევრებისათვის, საყურადღებოა, როგორც ნაკაზი:

ჰა, აკირჩიეთ წევრად, გაქვს შენ პატივი ოიდი, ითა გაგვიკეთო უნდა: სკოლა, კლუბი და ხიდი.

შამუშრაქსს. თავმჯდომარეზე გვეწერო, რომ:

ყურჩამოყრილი დაღის, ჩამოუშვია ცხვირი. მსუქანი კაცი გახდა, არჩევნების დროს ჩხირი.

რატომ არ იწერებთ თქვენი სოფლის სახელს? (თუმცაღა, არა უშავს, ასეთი მდგომარეობა ენლა ბევრ ადგილას არის).

საქართველოს
კომუნისტური
პარტია

J. Nadar
31

კომუნისტური: — რა საჭიროა ასეთი ტემბები? ყველაფერი თუ ერთბაშად გავაკეთეთ, უმუშევრობა მო გველის.

ხელაქ. სარულ. კოლეგია; ი.ზ. „მუშას“ გამოცემა სტამბა „კო ოქტივი“